

Kursplan för

Klinisk medicin - inriktning neuro, sinnen och psyke, 30 hp

Clinical medicine - Neuro, senses and psyche, 30 credits

Denna kursplan gäller från och med höstterminen 2016.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

[HT11](#) , [VT12](#) , [VT14](#) , [VT15](#) , [VT16](#) , [HT16](#) , [HT17](#) , [VT19](#) , [VT20](#) , [HT20](#) , [VT21](#) , [VT22](#) , [HT22](#) , [HT23](#)

Kurskod	2LK063
Kursens benämning	Klinisk medicin - inriktning neuro, sinnen och psyke
Hp	30 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Medicin
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Underkänd (U) eller godkänd (G)
Kursansvarig institution	Institutionen för klinisk neurovetenskap
Medverkande institutioner	<ul style="list-style-type: none">• Institutionen för lärande, informatik, management och etik• Institutionen för medicinsk epidemiologi och biostatistik• Institutionen för kliniska vetenskaper, Danderyds sjukhus• Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle• Institutionen för klinisk vetenskap, intervention och teknik• Institutionen för klinisk forskning och utbildning, Södersjukhuset
Beslutande organ	Programnämnd 2
Datum för fastställande	2011-04-13
Reviderad av	Programnämnd 2
Senast reviderad	2016-04-21
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2016

Särskild behörighet

Alla högskolepoäng från termin 1–7.

Student som underkänts på verksamhetsförlagd utbildning (VFU)/motsvarande till följd av att studenten visat så allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskerats, är behörig till nytt VFU-tillfälle först när den individuella handlingsplanen har fullföljts.

Mål

Syfte: Kursen utgör Läkarpogrammet tema 5 och syftar till att studenten utifrån primär- och specialistvårdsperspektiv ska bredda och fördjupa sin medicinska kompetens med ämnesområdena neurologi, oftalmologi, oto-rhino-laryngologi, psykiatri/beroendelära och rehabiliteringsmedicin.

Lärandemål

Kunskapsmålen är nivåindelade enligt SOLO-taxonomi (S1-S4) och färdighetsmålen enligt Millers pyramid (M1-M4)*.

Kunskap och förståelse

Studenten ska kunna

- analysera symtom, sjukdomsorsaker, riskfaktorer, naturalförlopp, reflektera över differentialdiagnostik och samsjuklighet samt redogöra för utredning och principer för behandling vid vanliga, akuta och livshotande tillstånd i nervsystem, sinnesorgan och psyke (S3)
- analysera hur psykologiska och sociala problem kan leda till och påverka sjukdom och behandlingsval samt kunna redogöra för olika metoder för patientsamtal och dess tillämpning vid störd funktion i nervsystem, sinnesorgan och själsförmågor (S3)
- redogöra för hur man fördelar insatser mellan olika vårdnivåer och för när rehabilitering behövs vid sjukdomar i nervsystem, sinnesorgan och psyke och resonera kring vikten av kontinuitet vid behandling (S3) (PV)
- analysera hur kunskap byggd på evidens (vetenskap och beprövad erfarenhet) relaterar till bedömning och handläggning i det enskilda patientmötet (S3) (VetU)

Färdigheter

Studenten ska kunna

- självständigt etablera en god patientkontakt, ta anamnes och utföra grundläggande status för i kursen ingående specialiteter, göra rimliga differentialdiagnostiska överväganden med beaktande av samsjuklighet och diagnosticera vanliga, akuta och livshotande tillstånd i nervsystem, sinnesorgan och psyke samt visa hur de handläggs (M3) (PV)
- reflektera över egna och andras värderingar, analysera problem avseende etik, genus och mångfald i klinisk praktik och forskning, samt kunna förklara hur egna värderingar och attityder påverkar beteendet i kontakten med patienter, närstående och sjukvårdspersonal (S3) (VetU, PU)
- agera i enlighet med relevanta svenska författningar och dokumentera klinisk information (M4), kunna samarbeta och kommunicera med vårdaktörer i olika former, myndigheter samt med patienter och anhöriga (M3) (PU, PV)

Förhållningssätt

- Studenten ska ha ett pedagogiskt och patientcentrerat förhållningssätt och (PU, PV)
- uppträda respektfullt mot patienter, andra studenter, lärare och personal samt ta aktivt ansvar för sitt lärande och sin professionella utveckling

Innehåll

Kursen är indelad i sju moment. Dess ämnesmässiga kärna utgörs av neurologi, rehabiliteringsmedicin, oftalmologi, oto-rhino-laryngologi, psykiatri och beroendelära med stor vikt vid primärvårdsperspektivet. Genom att utgå från primärvårdens oselektade medicinska problem, sker en naturlig integrering också med tidigare uppnådd medicinsk klinisk kompetens. Momenten Neuro,

Sinnen och Psyke innehåller undersökningsteknik, sjukdomslära och behandlingsmetoder relaterad till de kliniska områdena. Integrering med basvetenskap görs avseende nervsystemets och sinnesorganens struktur och funktioner och farmakologi.

Neuro, 6.5 hp Huvudområdet är neurologiska sjukdomar, skador och tillstånd. Därtill ingår rehabiliteringsmedicin med fokus på funktionsnedsättningar, aktivitets- och delaktighetsinskränkning vid skador och sjukdomar i nervsystemet. **Sinnen, 7.5 hp** Momentet utgörs av de likstora delmomenten Oftalmologi och Oto-rhino-laryngologi och innehåller sjukdomslära, undersökningsteknik och behandlingsmetoder relaterade till områdena. **Psyke, 11.5 hp** Momentet utgörs av delmomenten Psykiatri och Beroendelära. Stor vikt läggs vid bemötandefrågor och förhållningssätt, samt kriteriebaserad diagnostik. **Professionell utveckling (PU), 0.5 hp** PU-undervisningen omfattar två dagar med fokus på medicinsk etiska frågeställningar i samband med neurorehabilitering och invandring samt en mentorsledd workshopdag inkluderade individuella självskattningssamtal. Undervisningen syftar till utveckla förmågan till självinsikt och att agera enligt gällande lagar med beaktande av de etiska principerna och de mänskliga rättigheterna. **Primärvård (PV), 1.5 hp** Studenten får under handledning handlägga patienter enligt patientcentrerad metodik, för att möta primärvårdsperspektivet på för kursen relevanta och övriga inom primärvården vanligt förekommande tillstånd. **Vetenskaplig utveckling (VetU), 0.5 hp** Undervisningen syftar till att utveckla etiskt och vetenskapligt förhållningssätt till medicinsk forskning och klinisk verksamhet och innehåller bland annat inslag om kriteriediagnostik inom psykiatri, skillnaden mellan evidensbaserad vetenskap och beprövad erfarenhet samt hur kliniska faktabedömningar kan vara värdeimpregnerade. **Integration och examination, 2 hp** Momentintegrerande inslag med fokus på primärvårdsperspektivet ges vid flera tillfällen under kursen. Lärare från alla moment deltar vid dessa tillfällen, som förberedelse för den skriftliga slutexaminationen.

Arbetsformer

Undervisning med tonvikt på mål för kunskap och förståelse sker i form av föreläsningar, seminarier, grupparbeten/workshops, fallbaserad undervisning i vården, individuella självskattningssamtal, studiebesök, självstudier (ibland med datorstöd) samt litteraturstudier. Formativa bedömningar ges i verksamhetsförlagd utbildning (VFU), sit-ins, självrättad salsskrivning med genomgång, vid muntlig presentation av grupparbete, skriftlig inlämningsuppgift. Undervisning med tonvikt på mål för färdigheter och förhållningssätt sker genom verksamhetsförlagd utbildning, fallbaserad undervisning i vården, färdighetsträning och workshops.

Schemaläggning på kvällar och helger förekommer vid VFU.

Examination

I VFU bedöms studenten kontinuerligt av olika handledare enligt bedömningsmall, vilka sammantaget utgör underlag för examinatorns beslut om godkänd prestation. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges. Om underlag för bedömning av students prestation i VFU är otillräckligt kan komplettering göras med extra klinisk placering, men i fall av upprepade frånvarotillfällen kan examinator besluta om underkännande av moment. Vid underkänd prestation kan VFU göras om en gång. Mål avseende respektfullt uppträdande och ansvar för eget lärande kan även bedömas utanför fastställda examinationstillfällen, såsom vid olika undervisningstillfällen och i andra kursrelaterade kontakter.

Neuro

Obligatoriskt deltagande: Momentintroduktion, fallbaserad undervisning i vården (bedsideundervisning och demonstrationer), VFU (studentmottagningar) och seminarier där studenten bedöms fortlöpande. Examination: En praktisk och en skriftlig examination.

Sinnen

Obligatoriskt deltagande:

Delmoment oto-rhino-laryngologi: Färdighetsträning. VFU, där studenten bedöms fortlöpande,

inkluderande placering vid akutmottagning. Aktivt bidragande till förberedd diskussion vid seminarier, då studentens prestation och förhållningssätt bedöms fortlöpande. Studiebesök och auskultationer vid mottagningar och operationsavdelning, då deras bidrag till lärande inte kan uppnås på annat sätt. Delmoment oftalmologi: Färdighetsträning (Undersökningsteknik och Statusträning), VFU (studentmottagningar) och seminarier.

Examination:

Delmoment oto-rhino-laryngologi: Praktisk examination, skriftlig examination.

Delmoment oftalmologi: Praktisk examination, en muntlig och en datorbaserad skriftlig examination samt papillbedömning.

Psyke

Obligatoriskt deltagande: VFU, inkluderande placering vid akutmottagning i psykiatri respektive beroende. Aktivt bidragande till förberedd diskussion vid de seminarier, där studentens prestation och förhållningssätt bedöms fortlöpande. Ifyllt vårdintyg enligt Lagen om Psykiatrisk Tvångsvård. Muntlig redovisning av grupparbete, där både kunskaper och muntlig framställning bedöms formativt. Två formativa bedömningar (sit-in), enligt kriterier, av studentens förmåga till kommunikation, diagnostik och kliniskt resonemang.

Examination: Godkänd prestation i verksamhetsförlagd utbildning.

Professionell utveckling (PU)

Obligatoriskt deltagande: Mentorsledd workshopgrupp, seminarium i medicinsk etik, föreläsning om integration och mänskliga rättigheter.

Examination: Godkänd prestation i seminarium enligt ovan. Formativ bedömning av mentor under workshop.

Primärvård (PV)

Examination: Skriftlig reflektion över inspelad konsultation. Godkänd prestation i VFU.

Vetenskaplig utveckling (VetU)

Examination: Skriftlig examination

Integration och examination

Examination: Skriftlig examination som huvudsakligen utgår från ett primärvårdsperspektiv, betonar integrativa aspekter och därför även kan omfatta kunskaper från tidigare delar av utbildningen om relevanta. Examinationen kan endast göras på angiven lokal. Maximala antalet tentamenstillfällen per student är begränsat till totalt sex.

Kursansvarig bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan studenten deltagit i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med kursansvarigs anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning (VFU) eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När VFU avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat. I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt VFU-tillfälle på denna kurs.

Övergångsbestämmelser

För kurs som upphört eller genomgått större förändringar ges minst två ytterligare prov (exklusive ordinarie prov) på det tidigare innehållet under en tid av ett år från den tidpunkt förändringen skedde.

Övriga föreskrifter

Kursvärdering sker enligt de riktlinjer som angivits av styrelsen för utbildning vid Karolinska Institutet.

* Målen är nivåindelade enligt SOLO-taxonomin och Millers pyramid

SOLO-taxonomin:

S1) enkel (ex. känna till, identifiera)

S2) sammansatt (ex. redogöra för, beskriva)

S3) relaterad (ex. analysera, relatera)

S4) utvidgad (ex. teoretisera, analysera)

Millers pyramid:

M1) veta

M2) veta hur man utför

M3) kunna visa

M4) kunna utföra yrkesmässigt

Litteratur och övriga läromedel

Rekommenderad litteratur

Neuro

Neurologi

Fagius, Jan; Nyholm, Dag

5. uppl. : Stockholm : Liber, 2012 - 584 s.

ISBN:9789147107902 LIBRIS-ID:13613704

[Sök i biblioteket](#)

Rehabiliteringsmedicin : [teori och praktik]

Borg, Jörgen

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2015 - 431 s.

ISBN:9789144101965 LIBRIS-ID:18356908

[Sök i biblioteket](#)

Sinnen

Anniko (red.), Matti

Öron- näs- och halssjukdomar, huvud- och halskirurgi, bok med eLab

4. uppl. : Liber, 2012 - s.

ISBN:9789147107766 LIBRIS-ID:14225703

[Sök i biblioteket](#)

ÖNH-handboken

Friis-Liby, Janne; Groth, Anita

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2010 - 362 s.

ISBN:978-91-44-04883-3 LIBRIS-ID:11788045

URL: [Interaktivt webbmateriel](#)

[Sök i biblioteket](#)

Kugelberg, Maria; Ygge, Jan; Robertsson, Jakob

Ögonboken

1. uppl. : Stockholm : Liber, 2010 - 240 s.

ISBN:978-91-47-09942-9 LIBRIS-ID:12028510

[Sök i biblioteket](#)

Psyke

Välj en av läroböckerna i psykiatri (Ottosson eller red. Herlofson) och en av läroböckerna i beroendemedicin (Franck eller Heilig)

Ottosson, Jan-Otto

Psykiatri

8., [uppdaterade] uppl. : Stockholm : Liber, 2015 - 558 s.

ISBN:9789147114283 LIBRIS-ID:17735270

[Sök i biblioteket](#)

Psykiatri

Herlofson, Jörgen; Ekselius, Lisa

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2009 - 746 s.

ISBN:978-91-44-04026-4 (inb.) LIBRIS-ID:11369004

Eller senare upplaga

[Sök i biblioteket](#)

MINI-D 5 : diagnostiska kriterier enligt DSM-5

Pilgrim Press, 2014 - 410 s.

ISBN:9789198997916 LIBRIS-ID:17238133

Finns att låna. Förlorat exemplar ersätts av student med inköpspris.

[Sök i biblioteket](#)

Beroendemedicin

Franck, Johan; Nylander, Ingrid

2., uppdaterade och omarb. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2015 - 370 s.

ISBN:9789144099859 LIBRIS-ID:17225002

[Sök i biblioteket](#)

Heilig, Markus

Beroendetillstånd

2. [dvs 3.] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2011 - 253 s.

ISBN:978-91-44-07336-1 (inb.) LIBRIS-ID:12283810

[Sök i biblioteket](#)

VetU

Lynöe, Niels; Juth, Niklas

Den medicinska etikens ABZ

Institutionen för odontologi, 2009